

het wapen zelden. Hoewel het werktuigelijke van het klein geweer hiertoe niet geëigend is — zoo kan men echter door hulpmiddelen tot dit voordeel geraken.

Om dan aan de onderwijzers het voordeel van het onderzoek te geven, zou *Spectator* voorstellen, in eene of twee kamers (wanneer deze genoegzaam groot waren), per kompagnie twee draagbare stellaadjes te hebben, op elk van welke een munitiegeweer, op twee tappen rustende, eenigzins door eene veer geklemd, beweegbaar in het verticale vlak; zoodanig echter, dat de stellaadje boven den voet uit en in geschoven of geschoefd kon worden, om dezelve naar de grootte van den man te kunnen stellen, en daarbij tevens beweegbaar in het horizontale vlak.

Een zoodanig ingerigt werktuig, zou het onderwijs in de onderscheidene rigtingen van het klein geweer in overeenstemming brengen met dat bij het geschut gegeven. Het mondeling en praktisch onderwijs op het exercitie-veld gegeven, telkens met ieder recruit in de kaserne en bij ongunstig weder herhaald, door deskundigen gegeven, bestuurd en onderzocht, zal, wanneer hieraan dezelfde zorg besteed wordt als bij het onderwijs aan de artillerie gegeven, ook dezelfde vruchten dragen.

Een van licht hout vervaardigde en geschilderde infanterist en kavallerist te paard, op het einde der kamers, of gangen der kasernen geplaatst, of wel bij goed weder op de binnenplaatsen derzelve, diene tot doel. De oplettendheid gebruikende, om door mondelinge voordragt de manschappen vooraf bekend te maken met de benamingen der onderscheidene schoten, derzelver afstanden en rigtingen. Telkens wanneer een der manschappen gerigt heeft, laat hij het geweer in de door hem gegevene stelling liggen, en de rigting wordt door den onderwijzer onderzocht, waarna het geweer wederom zoowel horizontaal als vertikaal uit de rigting gedraaid wordt, om eenen anderen te laten rigten — daarbij in acht nemende, dat bij elke nieuwe rigting opgegeven wordt: OP (zooveel) PASSEN AAN!

Zal men echter met voordeel dit onderwijs toepassen, dan moet het ten minste twee keeren daags, vooral bij de eerstbeginnenden, herhaald worden, en zooveel mogelijk na de gewone exercitie-uren. Op het exercitie-veld-zelve zoude men alsdan bij het onderwijs in de ladingen en in het oeren het kommando OP (zooveel) PASSEN AAN gevoegelijk kunnen herhalen, om het denken bij den man op te wekken — iets waartoe men alle moeite in den beginne moet aanwenden.

Voor het onderwijs in het gebruik der *karabijn* en het *pistool* kan men dezelfde middelen bezigen.

Om alle wijdloopigheid in dezen te vermijden, verwijst *Spectator*, voor de verdere theoretische studie in het schieten, naar het boven aangehaalde werkje, hetwelk beknopt doch tevens zeer bondig alle grondbeginselen behandelt.

Voor de praktijk en het opwekken van de onderlinge naijver, meent *Spectator* echter een tweede hulpmiddel te moeten aanbevelen; dat in sommige particuliere schietscholen (vooral in Noord-Amerika) wordt aangewend, en dat bijzonder des winters bij ongunstig weder, tevens als een militair spel is aan te bevelen.

Dit middel bestaat in een gewoon munitie-geweer, dat van de staartschroef af, tot ongeveer het midden der loop, eene in het horizontale vlak gelegen *inkeping* heeft — groot genoeg om de pees van eenen sterken stalen boog genoegzame speling te geven. Deze stalen *veerboog* wordt aan het midden der lade aangebragt, en de pees gespannd op eenen *stoedel*, die inwendig achter in den loop aangebragt, en die met den gewonen trekker in verband staande, ook door dezelfde aanroering, als bij het afschieten van het schot, losspringt en de pees laat ontsnappen. Wanneer de pees gespannen is, brengt men een cilindertje, van *pok-* of *ijzerhout* vervaardigd, dat juist in den loop past, ongeveer drie nederlandsche duimen lang en van voren met eene korte sterke stalen punt voorzien, in den loop en laat het tegen den pees aanvallen. Deze nu brengt het cilindertje, wanneer de boog genoegzame veerkracht bezit, in eene gegevene rigting, op 30 à 45 passen, zonder merkbare afwijking in het doel. Op verdere afstanden moet men het boogschot gebruiken, en daar nu dit projectiel in deszelfs snelle vaart zichtbaar blijft, zoo is dit middel van onderwijs bijzonder geschikt, aan den man de onderscheidene schoten en rigtingen praktisch te doen zien. Hierbij gebruikt men kleine ronde schijven, met kringen en nummers voorzien; terwijl men, om emulatie op te wekken, voor de beste schutters kleine prijzen belooft.

Zoo doende zal het gegeven onderwijs in de behandeling van het klein geweer een en dezelfde strekking hebben, met dat aan de artilleristen gegeven en de manschappen alzoo dagelijks voorbereid worden, om zonder onnoodige verspilling van munitie, met vrucht naar de schijf te schieten. Het werkelijke schijfschieten zal zich dan niet alleen bepalen tot het onderwijs hierin, voor die oogenblikken, dat men daarmede bezig is; maar voornamelijk om den man te overtuigen, dat de grondbeginselen, vroeger hierin ontvangen, de ware zijn, en om hem de uitwerkselen van dezelve te leeren kennen.

PLAATS GEHAD HEBBENDE PROMOTIEN, BIJ HET LEGER.

Uit eene algemeene order aan het leger van der 25sten juni j. l. blijkt, dat Z. M., bij onderscheiden besluiten, te rekenen van den 1sten Mei tot opgemaakte dagteekening, behalve de benoemingen reeds door ons medegedeeld, nog heeft benoemd:

Bij de 2de afd. inf.: Tot kap.-kwartierm., den 1sten luit.-kwartierm. J. Fock van Coppenaal, van het 1ste bat. jagers; tot 2den luit., den serg. J. L. de Salis Mayenveld, van het 2de bat. jagers. — Bij de 7de afd. inf.: tot kap., den 1sten luit.-adj. W. C. Margadant. — Bij de 18de afd. inf.: tot 2den luit.-kwartierm., den serg. B. A. A. Roeloffs, van de afd. grenad.

Bij het reg. ligte drag. no. 5: tot 2den luit. à la suite, den kadet-wachtm. C. E. Fraser, van de mil. akad.

Bij het korps mineurs en sappeurs: Tot kap.-kwartm., den 1sten luit.-kwartierm. C. C. Prager, van het bat. transp.-trein.

Bij de art. garnizoens-komp.: Tot kap.-hon., den 1sten luit. J. G. Reichard, van die komp.

Tot provoost-gen. voor de land- en zeemagt, den kap. T. L. Mollinger, plaats-maj. van de 1ste klasse te Utrecht.

Voorts is, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslagen, de 1ste luit. A. H. P. K. van Suchtelen, van de afd. grenadiers.

Blijkens gemelde algemeene order, zijn ook nog in hunnen tegenwoordigen rang en anciënniteit overgeplaatst:

Bij het 1ste bat. jag: de 1ste luit.-kwartierm. F. VV. Helge, van het bat. vrijw. art. — Bij de 2de afd. inf.: de 1ste luit. VV. N. Gasinjet, van het alg. depot der landm. no. 33. — Bij de 5de afd. inf.: De majoors P. R. Boelen en VV. van den Boom, beide van de 12de afd. inf.; mitsgaders de kap. L. Hart, van de 14de afd. inf. — Bij de 9de afd. inf.: de maj. G. van Buseck, van de 10de afd. inf., en de kap. Voordendag, van de 17de afd. inf. — Bij de 10de afd. inf.: De maj. L. A. Meyer, van de 2de afd. inf. en de 2de luit. H. M. VVorm, van het alg. depot der landm. n°. 33. — Bij de 12de afd. inf.: de majs. N. G. Dittlinger en A. S. Hubar, respectievelijk van de 5de en 9de afd. inf., mitsgaders de 2de luit. H. Buusz, van het alg. depot der landm. n°. 33. — Bij de 13de afd. inf.: de 1ste luit. G. VVieland, van de 18de afd. inf. — Bij de 17de afd. inf.: de kap. VV. C. H. Meyners, van de 9de afd. inf.

Bij de afd. kurass n°. 1: De 1ste luit.-kwartierm. J. Bec, van de 13de afd. inf. — Bij het reg. hussaren n°. 6: De kap.-kwartierm. J. J. van Wemen, van het opgeheven 2de bat. veld-art. — Bij de afd. kurass. n°. 9: De kap.-kwartierm. J. P. Du-vigneau, van de 2de afd. inf.

Bij het korps rijd. art.: De kap.-kwartierm. P. Sikkens, van het korps min. en sapp. — Bij het bat. vrijw. art.: De 1ste luit.-kwartierm. M. Duikers, van de 7de afd. inf. — Bij het 3de bat. art. nat. mil.: De 1ste luit.-kwartierm. K. Nieuwbarn, van de 10de afd. inf. — Bij het bat. transp.-trein: de 1ste luit.-kwartierm. F. van Thiel, van de 2de afd. inf.

Uerscheidenheden.

DE VELDMAARSCHALK VAN HET PORTUGESCHE LEGER.

De heilige *Antonius*, geboren te Lissabon, ofschoon Padua de eer heeft achter zijnen naam te prijken, is de onbestredene schutspatroon van Portugal, en is hierin gelukkiger dan de heilige *Jacob van Compostella*, welke, wegens het patronaat van Spanje, voor de heilige maagd heeft moeten onderdoen, die door eene Pauselijke bulle, gegeven in den jare 1760, tot schutsvrouw van de geheele Spaansche monarchie verheven werd, zonder echter op de overige regten van den heiligen *Jacob* te kort te doen. Niet genoeg, dat de heilige *Antonius* de eer heeft schutspatroon van Portugal te zijn, — hij is ook tot op den huidigen dag deszelfs Veldmaarschalk. De oorzaak tot zijne benoeming wordt op de volgende wijze verklaard. In het jaar 1706 waren de Portugezen verlegen in de keuze van eenen Generaal, Bevelhebber hunner troepen; dewijl zij, zelfs in hunne eigene staatspapieren verklaarden, dat Portugal zoodanige personen niet voortbragt. Daar zij nu onder hen geen geschikt persoon daartoe konden uitvinden, droeg een der staatsdienaren voor, eene *hoogere* keuze te doen, en gaf in bedenking om den heiligen *Antonius* tot Veldmaarschalk te verheffen. Men bragt hiertegen in, dat volgens de Portugesche wetten niemand tot Generaal konde benoemd worden, zonder alle lagere rangen doorloopen te hebben. Deze hinderpaal moest dus uit den weg worden geruimd. Dien ten gevolge trok men het beeld van den heiligen *Antonius* eenen soldaten rok aan, — den anderen dag dien van eenen onderofficier, vervolgens een Officiers monterring, zoodat hij in korten tijd tot Veldmaarschalk was opgeklimmen. Een matig tractement werd hem geschonken, en zijne

beeldtenis werd daarop altijd, onder een prachtig verhemelte, het leger vooruitgedragen. Eindelijk kwam de dag, dat de nieuwe Generaal zijne talenten als Veldheer zoude moeten toonen — het leger trok op en volgde moedig den stommen Generaal. Na eenige dagmarschen legerde zij zich op twee mijlen van Badajoz, alwaar de Hertog van *Berwijck*, welke den anderen oever der Guadiana had ingenomen, hen met eenige kanonschoten begroette. Den volgenden morgen meldden de voorposten den Hertog, dat de vijand zijne legerplaats had verlaten en bevond, toen hij zelf eene verkenning naar dien kant deed, dat het Portugesche leger in verwarring vlugtende was, — hetgeen hem des te onbegrijpelijker voorkwam, dewijl daartoe volstrekt geene oorzaken bestonden. — Hij vreesde dus voor eene krijgslist: uit welken waan hij echter weldra gebragt werd door het verhaal van eenige gemaakte krijgsgevangenen, hetwelk hierop nederkwam: dat de eerst afgeschotene kanons-kogel den heiligen *Antonius* het hoofd had afgeslagen; en daar de Portugezen geen vertrouwen hadden in eenen Generaal, die bij het eerste kanonschot het hoofd verloor, zoo was alles in verwarring gaan vlugten. Niettegenstaande dit ongeluk, bleef de heilige *Antonius* Generaal en genoot zijne inkomsten aan dien rang verknocht. Zelfs heeft *Don Miguel* hem niet van zijnen hoogen rang willen ontslaan, daar hij zelf, ingevolge het aangenomen gebruik, in het jaar 1831 in eene beurs van rood fluweel, deszelfs tractement, in zijne kapel, op het altaar heeft nedergelegd.

(*Blätter für literarische unterhaltung.*)

Aanmerking. Zou *Dom Pedro*, bij zijne landing in de omstreken van Oporto, een dergelijk gelukschot gedaan hebben?!

LEGER- (VREEMDE) BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 30 Junij.

De wet waarbij het ministerie gemagtigd werd, 300 bataillons nationale garden mobiel te maken, zal hoogstwaarschijnlijk in het begin der volgende maand worden ten uitvoer gelegd, namelijk in zooverre zulks de voorloopige regeling betreft. De getallen sterkte dezer 300 bataillons wordt gezamenlijk gerekend op 250,000 man. Welonderrigte lieden meenen echter de verzekering te kunnen geven, dat hoogstens het een derde gedeelte der opgeroepene vrijwillig aan deze oproeping zouden voldoen.

— Elk der benoemde Ordonnans-Officiëren des Konings en van den Hertog van *Orleans*, zullen, boven hunne gewone tractementen, eene jaarlijksche toelage van 6000 *francs* genieten.

PARIS, den 9 Julij.

Bij Koninklijk besluit van gisteren gedagteekend, is het aantal Officiëren van den Staf der Artillerie bepaald op 333; te weten: 37 Kolonels, 36 Luitenant-Kolonels, 80 Majoors, 106 Kapiteins 1e klasse, 16 Kapiteins 2e klasse, 16 Kapiteins plaatselijke artillerie Kommandanten.

Bij besluit van den 3en Junij ll. was de oprigting van twee nieuwe bataillons infanterie bevolen, welke den naam van 1e en 2e bataillon van Afrika moesten dragen.